SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä joulukuuta 2013

1106/2013

Sisäministeriön asetus

poliisin virkapuvusta

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2013

Sisäasiainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 10 §:n 2 momentin nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Virkapuvun käyttö virkatehtävissä

Poliisimiehen sekä ylivartijan ja vartijan on käytettävä virkatehtävässään virkapukua, kun virkatehtävän luonteen tai laadun vuoksi on tarpeellista, että hänet voidaan välittömästi tunnistaa virkamieheksi tai jos virkatehtävä edellyttää virkamiehen vaatetukselta virkavaatteen mukaisia suojaominaisuuksia tai toiminnallisia ominaisuuksia.

2 §

Virkapuku

Poliisin virkapukuun kuuluvien asusteiden sekä niissä käytettävien tunnusten ja merkkien on oltava tämän asetuksen mukaisia. Virkapukineet hyväksyy Poliisihallitus ja lisäksi asusteiden, varusteiden sekä tunnusten ja merkkien on oltava valmistettu Poliisihallituksen hyväksymistä kangaslaaduista, väreistä, materiaaleista ja tarvikkeista.

3 §

Virkavaatteet ja -asusteet

Virkapukuun kuuluvat seuraavat vaatteet ja asusteet:

- päällystakki ja irtovuori
- virkatakki
- virkapusero
- vierailutakki
- virkahousut
- virkahame
- naisten virkaliivi
- raskausajan virkaliivi ja -housut
- kenttähaalari 2010
- kenttäkuoripusero 2010
- kenttälämpöpusero 2010
- kenttähaalari
- kesäkenttähaalari
- kenttäpusero
- kenttähousut
- kenttähousut, kesämalli
- toppatakki
- toppahousut
- virkapaita, lyhyt- ja pitkähihainen
- pikeepaita, lyhyt- ja pitkähihainen
- villapusero ja kauluri
- kenttäpipo
- turkislakki
- lippalakki, kesä- ja talvimalli
- palveluslakki
- virkalakki
- sadeasu
- varsikengät
- työkäsineet
- virka-asemaa osoittavat tunnukset ja nimilaatta.

4 §

Erityisvaatteet ja suojavaatteet

Poliisitoiminnassa voidaan käyttää 3 §:ssä tarkoitettujen virka-asusteiden lisäksi seuraavia erityisvaatteita ja suojavaatteita:

1) erityisvaatteet
- moottoripyöräpoliisin vaatteet
- moottorikelkkapoliisin vaatteet
- venepoliisin vaatteet
- ratsupoliisin vaatteet
- polkupyöräpoliisin vaatteet
- kansainvälisissä tehtävissä toimivan poliisin vaatteet
- JOUHA-haalari
- TEPO-haalari
- VATI-asu
- maasto- ja lumipuku

2) suojavaatteet
- kevyt suojaliivi
- taktinen suojaliivi
- tunnisteliivi
- heijastinliivi
- heijastinhansikkaat
- huomiovaatteet.

Erityisvaatteita voivat hankkia vain 1 momentin 1 kohdassa mainittuihin erityisryhmiin kuuluvat poliisimiehet.

5 §

Naisen virkapukua koskeva erityissäännös

Naisen virkapuvussa voidaan käyttää tummansinisestä virkapukukankaasta valmistettua liiviä. Suorien housujen sijasta voidaan käyttää samasta kankaasta valmistettua polveen ulottuvaa hametta, jonka kanssa käytetään ruskeita sukkahousuja ja mustia, ilman koristeita olevia avokkaita.

6 §

Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijan virkapuku

Muun kuin poliisimiehen virassa olevan Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijan, joka suorittaa poliisilaissa (872/2011) tarkoitettuna poliisimiehenä toimimiseen kelpoisuuden tuottavaa tutkintoa, virkapuku on poliisin virkapuku, jossa on samanlaiset merkit kuin nuoremman konstaapelin virkapuvussa.

7 §

Vartijan virkapuku

Tässä asetuksessa tarkoitetaan vartijalla ylivartijaa ja vartijaa.

Vartijan virkapuku on poliisin virkapuku varustettuna ylivartija- tai vartija-asemaa osoittavilla merkeillä. Vartijan virkapuvussa käytetään nuoremman konstaapelin olkalaattoja ja ylivartijan virkapuvussa vanhemman konstaapelin olkalaattoja.

Kenttähaalarin, kesäkenttähaalarin, kenttäpuseron, toppatakin, virkapaidan, pikeepaidan ja villapuseron hihoissa on poliisin tunnuskuvalla varustetut hihamerkit, joiden alapuolella on laatta, jossa lukee VARTIJA - VÄKTARE. Lisäksi vartijan virkavaatteissa on oikean rintataskun yläpuolella poliisimerkin tilalla vastaavanlainen laatta.

Vartijan päähineen merkkinä on hopeanvärinen valtakunnan vaakuna ilman lehviä ja tummansinistä alustaa.

Vartijan kenttäpusakan selässä on teksti VARTIJA.

Muutoin noudatetaan soveltuvin osin, mitä tässä asetuksessa säädetään poliisin virkapuvusta.

2 luku

Virkapuvussa käytettävät virka-asemaa osoittavat tunnukset ja muut merkit

8 §

Kenttähaalarin, kesäkenttähaalarin, kenttäpuseron, toppatakin sekä virka- ja vierailutakin kaulusmerkit

Kenttähaalarin, kesäkenttähaalarin, kenttäpuseron, toppatakin, virkapuseron sekä virka- ja vierailutakin kauluksissa on pohjalaatalla 30 mm:n korkuiset poliisin tunnukset, joiden alaosaa ympäröi tammenlehväseppele. Tunnus ja seppele on päällystöllä hopealangalla ja muilla vaaleanharmaalla silkkilangalla ommeltu. Pohjalaatta on viisikulmainen, korkeudeltaan 50 mm. Sisäministeriön poliisiosastoon kuuluvilla poliisimiehillä pohjalaatan väri on musta, Poliisihallitukseen kuuluvilla poliisimiehillä pohjalaatan väri on helmenharmaa, Poliisiammattikorkeakoulun poliisi-

miehillä vihreä ja muilla poliisimiehillä kirkkaansininen. Kenttähaalari 2010:n, kenttäkuoripuseron 2010:n ja kenttälämpöpusero 2010:n kaulusmerkin pohjalaatan väri on musta, tunnuksen ja seppeleen väri grafiitin harmaa, molemmat heijastamattomia. Päällystön pohjalaattaa ympäröi noin 2 mm:n levyinen punos, joka on poliisiylijohtajalla, poliisijohtajalla, Poliisiammattikorkeakoulun rehtorilla sekä poliisipäälliköllä hopeanvärinen ja muilla sininen. Kenttähaalari 2010:ssä, kenttäkuoripusero 2010:ssä ja kenttälämpöpusero 2010:ssä kyseinen punos on musta.

Juhlatakissa on brodeerattu hopeanharmaa 35 mm korkea tammenlehvien ympäröimä poliisin virallinen tunnuskuva.

9 §

Virka-, vierailu- ja juhlatakissa käytettävät virka-asemaa osoittavat merkit

Virka-, vierailu- ja juhlatakin hihoissa on hihankäänteestä 90 mm ylöspäin alkavalla, hihan ulkosivulla saumasta saumaan ulottuvalla kirkkaansinisellä laatalla samanpituiset kaluunat, jotka alkavat 3 mm laatan vaakasuorasta reunasta ja joiden väli on 3 mm. Laatan yläreuna on 3 mm kaluunoiden yläpuolella.

Kaluunoita on:

1) poliisiylijohtajalla yksi 50 mm:n levyinen, mustapohjainen hopeanvärinen tammenlehväkaluuna ja sen yläpuolella kolme 10 mm:n levyistä tammenlehväkaluuna;

2) poliisijohtajalla, keskusrikospoliisin ja suojelupoliisin päälliköllä, Poliisiammattikorkeakoulun rehtorilla sekä Helsingin poliisilaitoksen poliisipäälliköllä yksi 50 mm:n levyinen tammenlehväkaluuna ja sen yläpuolella kaksi 10 mm:n levyistä tammenlehväkaluunaa;

3) muulla kuin 2 kohdassa tarkoitetulla poliisipäälliköllä yksi 50 mm:n levyinen tammenlehväkaluuna ja sen yläpuolella yksi 10 mm:n levyinen tammenlehväkaluuna;

4) poliisiylitarkastajalla, Helsingin poliisilaitoksen apulaispoliisipäälliköllä ja valtakunnallisen yksikön apulaispäälliköllä yksi 50 mm:n levyinen tammenlehväkaluuna;

5) muulla kuin 4 kohdassa tarkoitetulla apulaispoliisipäälliköllä yksi 30 mm:n levyinen tammenlehväkaluuna ja sen alapuolella kolme 10 mm:n levyistä tammenlehväkaluunaa;

6) poliisitarkastajalla ja poliisilakimiehellä yksi 30 mm:n levyinen tammenlehväkaluuna ja sen alapuolella kaksi 10 mm:n levyistä tammenlehväkaluunaa;

7) ylikomisariolla yksi 30 mm:n levyinen tammenlehväkaluuna ja sen alapuolella yksi 10 mm:n levyinen tammenlehväkaluuna;

8) komisariolla kaksi 10 mm:n levyistä tammenlehväkaluunaa ja niiden välissä yksi 3 mm:n levyinen hopeanvärinen kaluuna;

9) ylikonstaapelilla yksi harmaa 10 mm:n levyinen kaluunanauha ja sen yläpuolella keskellä kaksi saman levyisestä kaluunasta muodostettua sisäkkäin olevaa kolmiota, joista ulomman kanta on 70 mm ja sivujen pituus 60 mm ja kolmioiden väli 3 mm; sekä

10) vanhemmalla konstaapelilla yksi vaakasuora 10 mm:n levyinen harmaa kaluunanauha.

Nuoremmalla konstaapelilla ei ole virka-asemaa osoittavia merkkejä.

Vierailu- ja juhlatakin olkalaatoissa käytetään virka-aseman mukaista metallista tunnusta, joka sijoitetaan 2 cm:n etäisyydelle olkapoletin ja hihan yhdistävästä saumasta. Päällystöllä tunnuksena käytetään 35 mm:n pituista hopeanväristä olkaleijonaa ja alipäällystöllä ja miehistöllä hopeanväristä poliisin tunnuskuvaa.

10 §

Kenttähaalarissa, kesäkenttähaalarissa, kenttähaalari 2010:ssä, kenttäkuoripusero 2010:ssä, kenttälämpöpusero 2010:ssä, kenttäpuserossa, toppatakissa, virkapuserossa, virkapaidassa, pikeepaidassa, villapuserossa ja naisten liivissä käytettävät merkit

Kenttähaalarin, kesäkenttähaalarin, kenttäpuseron, toppatakin, virkapuseron, virkapaidan, pikeepaidan, villapuseron ja naisten liivin olkalaatoissa ovat virka-asemaa osoittavat kaluunanauhat ilman kirkkaansinistä pohjalaattaa. Ylikonstaapelin ja vanhemman konstaapelin olkalaatoissa käytetään 5 mm leveitä hopeanharmaalla langalla brodeerattuja kaluunoita. Päällystöllä on virka-asemaa osoittavien merkkien yläpuolella 35 mm:n

pituiset hopeanväriset olkaleijonat ja alipäällystöllä sekä miehistöllä palvelusvaatteissa hopeanväriset poliisin tunnuskuvat.

Hihoissa suoraan olkapään suunnassa noin 55 mm olkapään alapuolella on vaaleanharmaalla silkkilangalla ommeltu poliisin tunnuskuva kirkkaansinisellä pohjalla. Kenttähaalari 2010:ssä, kenttäkuoripusero 2010:ssä ja kenttälämpöpusero 2010:ssä kyseinen poliisin tunnuskuva on mustalle pohjalle grafiitin harmaalla langalla ommeltu, molemmat heijastamattomia. Pohjalaatan korkeus on 110 mm ja leveys 70 mm.

11 §

Päällystakissa käytettävät merkit

Päällystakin hihoissa on virka-asemaa osoittavat merkit ilman kirkkaansinistä pohjalaattaa. Kaluunat on kiinnitetty kankaanväriselle laatalle, jonka alareuna on 50 mm hihansuun yläpuolella. Laatta on kiinnitetty hihaan kahdella pienellä takin napilla. Olkalaatoissa ja kauluksissa ei ole merkkejä.

12 §

Juhlalakin merkit

Juhlalakin etupuolella on:

1) päällystöllä lakin alaosassa tummansinisestä kankaasta valmistettuun, mustan silkkipunoksen ympäröimään laattaan kiinnitettynä emalinen, väritetty valtakunnan vaakuna hopealangasta ommellun kuusenhavuseppeleen sisällä ja tämän yläpuolella valko-sinivalkoinen hopeareunainen 20 mm:n läpimittainen virkakokardi; havuseppeleen korkeus ja leveys on noin 50 mm;

2) alipäällystöllä samanlaiset merkit kuin päällystöllä, kuitenkin ilman virkakokardia; ja

3) miehistöllä hopeanvärisestä metallista valmistettu kuusenhavuseppele tummansinisellä pohjalla, jonka sisällä emalinen väritetty valtakunnan vaakuna; ilman virkakokardia.

Poliisiylijohtajalla, poliisijohtajalla, keskusrikospoliisin ja suojelupoliisin päälliköllä, Poliisiammattikorkeakoulun rehtorilla, Helsingin poliisilaitoksen poliisipäälliköllä sekä muulla poliisipäälliköllä on lakin lipan ylä- ja alareunassa hopealangasta ja helmistä kirjailtu 12 mm leveä tammenlehväaiheinen lippakoriste. Poliisiylitarkastajalla, Helsingin poliisilaitoksen apulaispoliisipäälliköllä ja valtakunnallisen yksikön apulaispäälliköllä on samanlainen koriste lipan alareunassa.

Poliisiylijohtajalla, poliisijohtajalla, poliisiylitarkastajalla, poliisitarkastajalla, poliisilakimiehellä, poliisipäälliköllä ja apulaispoliisipäälliköllä, keskusrikospoliisin ja suojelupoliisin päälliköllä ja apulaispäälliköllä, Poliisiammattikorkeakoulun rehtorilla sekä ylikomisariolla on lakissa kaksi kahdella pienikokoisella vaakunanapilla kiinnitettyä, 4 mm:n paksuisesta valkoisesta silkkipunoksesta valmistettua leukanauhaa. Komisariolla on yksi 5 mm:n paksuinen valkoisesta silkkipunoksesta valmistettu leukanauha.

Alipäällystöllä leukanauhana on kaksi vaakunanapilla kiinnitettävää 4 mm:n paksuista mustaa silkkipunosta ja miehistöllä 5 mm:n paksuinen vaakunanapilla kiinnitettävä musta silkkipunos.

13 §

Virka- ja lippalakin merkit

Virkalakissa ja lippalakissa käytetään etupuolella samanlaisia merkkejä kuin juhlalakissa.

14 §

Palvelus- ja turkislakin merkit

Palvelus- ja turkislakissa on samanlaiset merkit kuin juhlalakissa lukuun ottamatta punosnauhaa ja lipankoristeita.

15 §

Muut tunnukset

Kenttähaalarissa, kesäkenttähaalarissa, kenttäpuserossa, toppatakissa, virkapuserossa ja virkapaidassa on oikean rintataskun yläpuolella ja pikeepaidassa, villapuserossa ja naisten liivissä oikealla puolella sinisellä 82 mm leveällä ja 42 mm korkealla kangaslaa-

talla vaalea teksti: POLIISI - POLIS. Kenttähaalari 2010:ssä, kenttäkuoripusero 2010:ssä ja kenttälämpöpusero 2010:ssä kyseinen teksti on grafiitin harmaa, mustalla pohjalla.

Kenttähaalarin, kesäkenttähaalarin, kenttäpuseron, toppatakin, virkapuseron ja virkapaidan oikean rintataskun yläpuolella kohdistettuna keskikohdalle tai rintataskun kannessa sekä villapuserossa, pikeepaidassa ja naisten liivissä oikealla puolella vähintään 80 mm leveä ja vähintään 25 mm korkea sininen nimilaatta, jossa on vaalealla tekstillä ainakin poliisimiehen sukunimi. Kenttähaalari 2010:ssä, kenttäkuoripusero 2010:ssä ja kenttälämpöpusero 2010:ssä kyseinen teksti on grafiitin harmaa, mustalla pohjalla.

Kenttähaalarissa, kesäkenttähaalarissa, kenttähaalari 2010:ssä, kenttäkuoripusero 2010:ssä, kenttälämpöpusero 2010:ssä, kenttäpuserossa ja toppatakissa on selkäpuolella teksti POLIISI.

Kenttävaatteissa ja villapuserossa käytetään tarrakiinnityksellä asennettua tai ommeltua kankaista brodeerattua nimilaattaa.

Virkatakissa, virkapaidassa, virkapuserossa ja naisten liivissä käytetään muovista nimilaattaa kiinnitettynä oikealle puolelle rintataskun kanteen tai taskun puuttuessa vastaavalle kohdalle. Sisäpalveluksessa voidaan villapuserossa käyttää myös muovista nimilaattaa.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2013

16 §

Erityisvarusteissa käytettävät merkit

Moottoripyörän- ja moottorikelkankuljettajan ajopuvun olkalaatoissa ovat virka-asemaa osoittavat merkit ilman kirkkaansinistä pohjalaattaa. Ajopuvun hihoissa on poliisin tunnuskuva kirkkaansinisellä pohjalla sekä oikealla rintataskun yläpuolella sininen POLIISI - POLIS -kangaslaatta.

Erityisvarusteissa on oltava ainakin poliisin tunnuskuva tai poliisimiesasemaa osoittava muu tunnus sekä mahdollisuuksien mukaan POLIISI - POLIS -kangaslaatta ja nimilaatta.

3 luku

Erinäiset säännökset

17 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014.

Tämän asetuksen edellyttämät muutokset virka-, vierailu- ja juhlavaatteissa ja -asusteissa käytettäviin virka-asemaa osoittaviin tunnuksiin ja merkkeihin on tehtävä 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

Sisäasiainministeri *Päivi Räsänen*

Ylitarkastaja Jarkko Nieminen

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ EDITA PRIMA OY / EDITA PUBLISHING OY ISSN 1455-8904 / 1237-3419 (painettu)